Rok 1873. Kraków, niedziela 7 grudnia Nr. 282.

KRAJ

Dziennik KRAJ wychodzi codzień wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt. Numer pojedyńczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr.	3 złr.	1 złr.
w Austrji z przesyłką	16 „	4 „	1 „ 40.
w Niemczech	12 tal.	3 tal.	1 tal.
we Francji	80 fr.	20 fr.	7 fr.
w Serbji, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr.	12 fr.	4 fr.
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgji	56 „	14 „	5 „

Przedpłatę przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzędа pocztowe austrjackie i zagraniczne, oraz niżéj wymienione ajencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska l. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje niepieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (inseratów).
w pierwszém umieszczeniu wiersz . . 8 cnt.
w każdém następném umieszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszcz. 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i ajencje.

Ajencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiałkowskiego, handel Wierzuchowskiego. — **We Lwowie:** Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Ajencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — **We Lwowie:** Ajencja dzienników A. J. Piątkowskiego. — **W Tarnowie:** Księgarnia Gazdy. — **W Wiedniu:** B. Wołowski Administrateur de la Gazette des 'Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2.— **W Pradze:** Ferdinandsstrasse Nr. 38. — **W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen:** Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — **W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St Gallen, Genewie i Sztutgardzie:** Hassenstein & Vogler. — **W Paryżu:** Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

Ogłoszenie przedpłaty na „Kraj“.

Cena prenumeraty:	W Krakowie:	w Austrji: z przesy. pocztową
na grudzień	złr. 1	złr. 1 40
na grudzień, „ styczeń, „ luty, „ marzec	złr. 4	złr. 5 40.

Przegląd polityczny.

Na wczorajszém posiedzeniu sejmu ks. Jerzy Czartoryski postawił wniosek, który podajemy poniżéj w sprawozdaniu sejmowém, a który jest niejako polityczną sygnaturą bieżącéj sesji sejmowéj.

Sejm nie mógł pominąć milczeniem krzywdy wyrządzonéj mu przez uchwalenie bezpośrednich wyborów do rady państwa bez pytania się go; sejm nie mógł milczeniem pominąć pogwałcenia konstytucyjnego prawa jego wybierania delegacyj do rady państwa: podniesienia téj sprawy wymagała godność sejmu, wymagało poczucie i świadomość praw swych i politycznego stanowiska, nareszcie ta przezorność, która nakazuje strzedz bacznie całego zakresu praw swych i nie pozwalać milcząco na nadużycie tychże.

Ale wniosek ks. Czartoryskiego i towarzyszy jest zarazem ważnym objawem stronnictwa; jest w ogólném rozbiciu i chaosie naszego życia publicznego dowodem istnienia choćby tylko zawiązku partji, która stoi przy raz wytkniętym sztandarze zasad politycznych bez względu na chwiejne prądy polityki z dzisiaj na jutro.

W chwili największego tryumfu polityki centralistycznéj cała przewrotność jéj w jaskrawém występuje świetle. „Podleźć gdzie nie można przeskoczyć“ — oto hasło téj polityki, która zawsze konstytucyjnością się chełpi, ale zawsze krytemi drogami ustawy konstytucyjne obchodzi, byle na swojém postawić.

Zwycięztwo stronnictwa antigiełdowego przy głosowaniu nad poprawką Mendelsburga nie było na rękę rządowi i centralistom. Niechęć swoję zdradzili oni zaraz przy skrutynjum przez zamiar sfałszowania rezultatu onegoż.

Gdy zamiar ten udaremniony został przez energiczne wystąpienie kilku posłów, centraliści zaczęli knuć plany udaremnienia tego zwycięztwa. Plany te dojrzewają. Izba panów uchwaliła ten ustęp ustawy zapomogowéj, który w myśl poprawki Mendelsburga, eliminowanym został przez izbę niższą.

Prezydent izby niższéj Rechbauer, który już przy głosowaniu nad owym ustępem ustawy zapomogowéj w izbie niższéj tak bardzo okazał się stronniczym, że chciał zarządzić powtórne głosowanie, aby tylko projekt komisji zredagowany w myśl rządu przeszedł zwycięzko — Rechbauer zwołuje teraz posiedzenie izby niższéj na d. 10 grudnia do Wiednia, w celu uchwalenia ustawy zapomogowéj we formie nadanéj tejże przez izbę panów. Oczywista, że na posiedzenie to nie sposób, aby podążyli teraz wszyscy, większość izby niższéj stanowiący, przeciwnicy gry giełdowéj rozproszeni po całéj monarchji, po najdalszych jéj krańcach w Galicji wschodniéj, w Bukowinie, w Tyrolu, w Dalmacji, aby w zimnéj porze roku wróciwszy dopiero do domów swych z Wiednia, znowu na jeden dzień do Wiednia pospieszyli. Zbierze się tam więc prawdopodobnie tylko w komplecie cała partja giełdowiczów i centralistów podczas kiedy prawdziwa większość izby niższéj słabo tylko liczebnie będzie reprezentowaną. Takim sposobem rząd i partja centralistyczna postawi na swojem i uchwali ustęp sporny ustawy zapomogowéj upoważniającéj rząd do dawania zaliczek z pożyczki 80miljonowéj na wszelkie papiery giełdowe, nie mające żadnéj pewności.

Nie wątpimy, że sejm wniosek księcia Czartoryskiego uchwali; wniosek ten bowiem wyraża tylko to, co sejm sam już o bezpośrednich wyborach wypowiedział. Sejm więc wniosku tego nie mógłby odrzucić bez kompromitowania własnéj swéj godności.

Nowy gabinet trancuzki odniósł pierwsze zwycięztwo parlamentarne w zgromadzeniu narodowém. Republikanin Lamy, jak wiadomo, postawił interpelację do rządu z powodu trwania stanu oblężenia w przeszło czterdziestu departamentach. Przy rozprawach nad tą interpelacją minister Broglie odpowiedział, że w departamentach tych stan oblężenia będzie zniesionym, jeżeli zgromadzenie narodowe uchwali szereg ustaw wyjątkowych.

Po téj odpowiedzi ministra izba nad interpelacją Lamy przeszła do porządku dziennego.

Sejm.

Piąte posiedzenie d. 5 grudnia 1873.

Początek posiedzenia o godzinie 11téj min. 35.

Przewodniczący marszałek ks. Sapieha, ze strony rządu obecny wiceprezydent namiestnictwa p. Bartmański.

Po przyjęciu protokółu bez rozpraw, sekretarz p. Wereszczyński odczytuje następujący spis petycyj:

1) Komitet gal. towarzystwa gosp. we Lwowie o urządzenie szkoły gospodarstwa lasowego.

2) Zaleszczyki gmina miejska w sprawie budowy miasta nad Dniestrem na drodze erarjalnéj w Zaleszczykach.

3) Praszałowicz Antonina wdowa po lekarzu miejskim w Krośnie o roczny dodatek na utrzymanie lub jednorazowe wsparcie.

4) Wisłocki Emil, literat, o subwencję na cele literackie.

5) Nowakowska Michalina o pozostawienie jéj nadal zasiłku w kwocie 400 zła. na wychowanie dzieci Seweryna i Marji w roku 1869 przez wysoki sejm dozwolonego.

6) Sidorowicz Zygmunt, malarz, uprasza o pozostawienie mu stypendjum w kwocie 500 zła. jeszcze na jeden rok.

7) Nisko wydział powiatowy o budowę drogi krajowéj od Rzeszowa do Nadbrzezia.

8) Lech Aleksander dr. medycyny o polecenie wydziałowi krajowemu wypłaty subwencji na utrzymanie zakładu regenerowania krowianki.

9) Przełożony obszarów dworskich Zbydniów, Skowierzyna, Radomyśl o budowę drogi krajowéj od Rzeszowa do Nadbrzezia.

10) Kolbuszowa, wydział powiatowy w sprawie asenterowania żydów.

11) Tenże wydział o przyłączenie gmin Zapola i Przyłęka z Huciną i przyległościami do starostwa kolbuszowskiego.

12) Tenże wydział powiatowy w sprawie zabezpieczenia budynków gmin od ognia w drodze przymusowéj.

13) Gmina Mutce w powiecie żywieckim o wsparcie z powodu ulewów i gradobicia.

14) Grono nauczycieli przy wyższém gimnazjum żeńskiém w Wadowicach o subwencję dla tegoż.

15) Gmina Gródek, Roztoki i Rożnow o subwencję na drogę gminną z Gródka do Tropia.

16) Swoboda Robert i Jezierski Eustachy, pisarze przy szpitalu lwowskim, o dodatek na pomieszkanie i podwyższenie płacy.

Poseł ks. Król stawia wniosek następujący:

Wysoki sejm raczy uchwalić, żeby koszta kuracji ubogich chorych w szpitalach publicznych przeniesiono na kraj.

Poseł Jerzy książę Czartoryski stawia wniosek:

Zważywszy, że przedewszystkiém jest obowiązkiem sejmu przestrzegać praw krajowych.

Zważywszy, że według §. 16 statutu krajowego wybór posłów do rady państwa jest sejmowi poruczonym.

Zważywszy, że ten § 16 statutu krajowego dotąd nie został prawie zniesiony.

Zważywszy, że pomimo to, bez współudziału sejmu, wybory bezpośrednie do rady państwa faktycznie zostały zaprowadzone.

Zważywszy tylekroć przez sejm wypowiedziane zasady tyczące się spraw to ogólno-państwowych jakoteż i krajowych.

Zważywszy, że takie jak teraz prowadzenie tych spraw, nie może jak tylko na niekorzyść monarchji i poszczególnych krajów wypaść.

Zważywszy nareszcie, że na mocy §. 19 statutu krajowego, sejm krajowy powołanym jest do obradowania i czynienia wniosków w przedmiocie obwieszczonych powszechnych ustaw i urządzeń pod względem ich szczególnego oddziaływania na dobro kraju.

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Sejm królestw Galicji i Lodomerj z W. Ks. Krakowskiem

zastrzega się przeciw sposobowi, w jaki wybory bezpośrednie do rady państwa w naszym kraju zaprowadzone zostały.

Do formalnego traktowania téj sprawy sejm wybiera komisję z dziewięciu członków.

Jerzy Czartoryski, Euzebjusz Czerkawski, Franciszek Hoszard, Emil Torosiewicz, Adolf Tetmajer, Stefan Kaczała, Erazm Wolański, dr. Klemens Rutowski, Konstanty Piliński, Maciej Kaszewko, Józef Zawadowski, Józef Wereszczyński, Walerjan Podlewski, Józef Tyszkowski.

Poseł Jędrzejewski stawia wniosek: Sejm zwraca uwagę wys. rządu na naglącą potrzebę reformy ustaw tyczących się tak zwanego podatku spadkowego, i aby prowadzenie aktów pośmiertnych oddane zostało gminom z wykluczeniem sądowych urzędników i notarjuszów.

Z wnioskami temi postąpionem będzie podług regulaminu.

Marszałek zawiadamia izbę, iż z mocy władzy swojéj udzielił 8dniowego urlopu posłom Kamińskiemu, Trzecieskiemu i Kallirowi.

Stowarzyszenie młodzieży handlowéj zaprasza sejm do udziału w obchodzie jubileuszowéj rocznicy swego założenia.

Komisja gminna ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym p. Grocholskiego...

NA UKRAINIE.

Tragedja w 5 aktach.

Jeżeli przypadkiem zdarzy się nam dziś spotkać z książką, gdzie bądź to na okładce zapowiedziane są nam rymy, bądź się z niemi dopiéro wewnątrz tejże spotykamy, mimowoli już na sam ich widok budzi się w nas jakiś niesmak, niedowierzanie czy téż żal, że téj pięknéj formy, téj naszych Bogów starych mowy zapewne znów nadużyto. Czyż byłaby więc w nas samych poezja, a tylko właśnie ci jéj nie mają, którzy do kapłaństwa w świątyni jéj czują się być powołani? A więc precz z fałszywymi kapłanami, niesmaczni są i nie z naszych nam dusz mówią i słowo ich pieśni w duszach naszych od głosu nie znajdzie, a gdy mimo to nowy ktoś lutnię stroi, dość odważny, ażeby wśród tak wymagających wystąpić słuchaczy, możnaż go przyjąć inaczéj, jak niedowierzaniem? — Ale, łaskawi słuchacze, „taki wieszcz, jaki słuchacz“, jaka miłość nasza, taka ich téż piosenka; chłodni idziemy przez życie i bladzi, chłodne téż i blade oblicza ideałów naszych, gdy je pieśń ucieleśni. A właściwie nie mamy podobno ideałów zupełnie, a to co na widnokręgu ducha widzieć nam się zdaje, to utwory wyobraźni chorobliwéj z jaśniejszych lub ciemniejszych kawałów chmur bez przerw nad głowami naszemi zawieszonych.

I w czémże więc wina tego leży? Niech tylko każdy wglądnie sam w siebie, a znajdzie odpowiedź na dnie swéj własnéj istoty. Ale i na to jak gdybyśmy nie mieli czasu dziś-teraz, był czas niegdyś, albo dopiéro będzie. I tak jest w naszém całém społeczeństwie obecnie... ciągniemy albo w tył albo naprzód, o teraźniejszości gadamy tylko, że jest nam w niéj źle, ale w niéj nie żyjemy, nie walczymy, nie pracujemy, — a do pieśni potrzeba życia, potrzeba w życie to wiary silnéj — spokoju, a nie bezczynności, apatji!

Toż może przecież pomimo to mogłyby być wyjątki, ludzie z gorętszą krwią, z szerszą piersią, z potężniejszym głosem, coby śpiących zbudzić, ochłodłych ogrzać potrafili?... Tak — być może, że bywają... kto jednakże u nas w Galicji przysłucha się temu głośnemu chrapaniu, pojmie łatwo, że i te wyjątki wreszcie wiarę w siebie stracić muszą — a gdzieindziéj i wołać nie można, a przynajmniéj nie tak jak by potrzeba.

Żyć więc potrzeba i niezbędną jest wiara w to co się robi, a życie to nasze i w pieśni będzie i wierzyć będziemy jéj słowom, bo wierzymy w samych siebie, zkąd treść poeta zaczerpnął.

Powstanie listopadowe miało jeszcze poetów swoich, z pieśnią na ustach walczono i z pieśnią, od któréj dotychczas świeższéj nie ma, szły resztki bohaterów na wygnanie. Powstanie styczniowe widziało tylko śmierć Mieczysława Romanowskiego, usłyszawszy zaledwie przygrywkę do pieśni, a żołnierze onegoż marli na ustach z jękiem tylko lub milcząco, a pieśni obozowe z czasów owych, to jak gdyby gwizd zbłąkanego w borze wichru. A i późniéj zamierały one na ustach, ile razy odezwał się jakiś nowy poeta, i z bladą leciały twarzą jak trupy, i jeden był tylko, który mógł wpisać o sześćdziesiątym trzecim i czwartym roku wierną kartę w księgę poezji narodowéj, ale to nie był już śpiewak — był nim Artur Grottger.

Malarze, rysownicy, a tylko nie poeci są wszakże i gdzieindziéj i są też u nas, śpiewaków nie ma Polska, jak nie ma ich gdzieindziéj. *Sine missione nascimur* — te słowa położył i autor na dziele, o którém mówić mamy, cóż to więc będzie? do kogo będzie można słowa te zastosowować, czy i do poety? Ależ bywają zresztą wyjątki i u nas i wszędzie — zatem zobaczmy.

(C. d. n.)

skiego, zastępcą p. Krzeczunowicza, sekretarzem p. Skwarczyńskiego.

Marszałek. Wysoka Izbo! Delegacja wybrana przez wysoką izbę złożyła hołd Naj. Panu i adres przez wysoką izbę zawotowany. Naj. Pan bardzo łaskawie przyjął naszą komisję sejmową i dał odpowiedź na adres, którą p. sekretarz wys. izbie odczyta.

Po przeczytaniu znanéj już czytelnikom naszym odpowiedzi Naj. Pana izba na wezwanie marszałka wznosi trzykrotny okrzyk na cześć monarchy.

Przedłożenia rządowe o zmianie terytorjalnéj juryzdykcji górniczéj, odesłano do komisji prawniczéj.

Na wniosek p. Podlewskiego sejm uchwala wybrać komisję edukacyjną z 9 członków i do niéj odesłać petycję p. Zarańskiego i inne sprawy tego rodzaju.

Wniosek rządowy względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych, odesłanym został również do komisji prawniczéj.

Co do sprawozdania wydziału krajowego o pożyczce krajowéj, postawione zostały dwa wnioski, jeden p. Czajkowskiego, aby wydział krajowy wniósł od siebie tę sprawę w drugiem czytaniu, drugi p. Chrzanowskiego, aby rzecz tę odesłać do komisji budżetowéj. W głosowaniu przyjętym został wniosek pana Chrzanowskiego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia 101 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych. Dotychczas wydział krajowy przedkładał osobno prośbę każdéj gminy o dozwolenie wyższych dodatków, i każda była przedmiotem osobnéj uchwały, wymagającéj osobnéj sankcji. Teraz ze względu na oszczędność czasu, kosztów i ułatwienie sankcji, wszystkie prośby zebrane są w jednem sprawozdaniu, i załatwione jednym projektem ustawy.

Wydział krajowy wnosi i sejm uchwala udzielenie zezwolenia na pobór wyższych dodatków następującym gminom:

Powiat borszczowski: Załucze 34 prc., Paniowce 33, Zawala 47, Koraczówka i Okopy 28 prc.

Powiat kołomyjski: Łucza 30, Młodiatyn 47, Piadyki 32, Żukocin 34 prct.

Powiat kosowski: Uścieryki 40, Perechrestne 30, Stebne 48, Dołhopole 65, Polanki 50, Smodna 35 i pół prct.

Powiat krośniański: Iskrzynia 56, Korczyna 50 prct.

Powiat limanowski: Bałażówka 26, Jadamwola 43, Lipowe 29, Makowica 30, Owieczka 46, Pryszowa 30, Świdniki 52, Zagórów 42, Zawadka 32 prc.

Powiat mielecki: Błonie 63, Piechoty 87 i pół, Grybów 42 i pół, Czajkowa 88, Schönanger 56 i ćwierć, Domacyna 40 i pół, Rzędzanowice 60 i pół, Rzemień i Łuże 29, Rzochów 45, Borowa 48 i pół, Kielków 26 i ćwierć, Piątkowice 62 i ćwierć, Szydłowice 26, Przykop 36 i pół, Pluty 55, Wojków 52 i pół, Wylów z Kondziołkami 36 i pół, Babule 72 i pół, Padew kolonja 83 i ćwierć, Jaślany 33 i pół, Ostrówek 29 i pół, Reichsheim 37 i pół prct.

Powiat nadworniański: Mołodyłów 37 prct.

Powiat pilzneński: Łuczki brzeskie 37, Goleczyna 31, Parkosz 37, Połomeja 34, Dobrków 50, Brzeźnica 30, Mokrzec 41 prct.

Powiat samborski: Sprynia wielka 50, Podmanasterek 51, Chlewiska 38, Majnicz 35 prct.

Powiat tarnowski: Bistuszowa 60 i pół, Błonie 33, Burzyn 66, Chyszów 64, Dąbrówka infułacka 28, Dąbrówka szczepanowska z Lubczą 31 i pół, Garbek 41, Gumniska 33, Janowice 38, Karwodrza 27, Kowalowy 38 i pół, Kielanowice 76, Lichwin 35, Łowczów 44 i pół, Łękawica 36, Łowczówek 55, Niecieczа 31, Ostrów 29, Łęg ad Partyń 35, Plesna 64, Podlesie dębowe 57, Poręba radlna 36, Piotrkowica 44 i pół, Radlna 39, Rzędzin 54 i pół, Rzuchowa 82 i pół, Siedliska 47, Skrzyszów 28 i pół, Targowisko 36, Tarnowiec 48, Wróblowice 65, Zabłędza 67, Żukowice stare 28 i pół, Zdzary 34, Konary 42 i pół, Zgłobice 37 prct.

Powiat tłumacki: Kłubowce 33 prct.

Powiat żółkiewski: Wiązowa 51, Stanisłówka 78, Mierzwica 41, Wiesenberg 90 prct.

O godz. 11 min. 55 okazał się brak kompletu, ostatni zatem punkt (projekt ustawy zawierającéj dodatek do ordynacji wyborczéj) spadł z dzisiejszego porządku dziennego.

Ponieważ kilku posłów powróciło i komplet uzupełnionym został, przeto po przerwie 20minutowéj przystąpiono do wyboru komisji edukacyjnéj. Wypadek głosowania jest następujący. Głosujących było 96, konieczna większość 49, otrzymali: Majer 87, Czerkawski 80, Tarnowski Stanisław 79, Szujski 69, Chrzanowski 59, Sawczyński 59, Adam Sapieha 56, biskup Stupnicki 53 głosów. Ci ośmiu zatem zostali wybrani, a wybór dziewiątego nastąpić będzie musiał na jutrzejszem posiedzeniu. Po powyżéj wymienionych najwięcéj głosów otrzymali: Piotrowski 45, Janowski 39, Dunajewski 31.

Koniec posiedzenia o godz. w pół do 1. Jutro posiedzenie o godz. 11.

Korespondencje „Kraju".

Z Bialskiego 5 grudnia.

Wyczytawszy w dziennikach o wnioskach wydziału krajowego sejmowi przedłożonych, cieszyliśmy się nadzieją, że sprawa propinacyjna, sprawa drogowa i sprawa utworzenia okręgów gminnych tyle razy po dziennikach obrabiane w bieżącéj kadencji sejmowéj ostatecznie załatwione zostaną, tymczasem ze sprawozdań posiedzenia sejmowego z dnia 28 listopada przekonaliśmy się, że sprawy tak ważne i piekące odroczono znów aż do przyszłéj kadencji, a więc ad feliciora tempora. Szczególnie podnieść musimy tutaj nagłość, jakiéj wymaga uchwalenie ustawy normującéj okręgi gminne i zdaje się, że w sejmie naszym mało zasiada posłów z dzisiejszemi stosunkami gminnemi dobrze obznajomionych, kiedy dopuszczają do przeprowadzenia wniosków wstrzymujących uchwalenie tak ważnéj ustawy. Jeżeli po mniejszych miastach, jak to np. w pewnem miasteczku nad Sołą, pan burmistrz, panie odpuść! ledwo własnoręcznie podpisać się umie, a pan sekretarz, którego przeszłość w nienajlepszem przedstawia się świetle, przełożonemu swemu publicznie w domu szynkownym do oczów zarzuty czyni, że jest „trąbą" i że nic nie rozumie, sam zaś dzierży władzę całego miasta, teroryzuje mieszkańców groźbami podwyższenia podatków, oddawaniem synów w rekruty, egzekwowaniem zaległości kasowych i t. d. a ci utyskują, że się znajdują jak pod rządami Murawiewa na Litwie, jednak zaradzić złemu obawiając się zemsty nie mają odwagi, to jakiż stan opłakany znajdziemy w gminach wiejskich, gdzie po największéj części pisarze gminni nie mający najmniejszego pojęcia o ustawach w urzędowaniu wyrocznią stanowią, skutkiem czego pozbawieni jesteśmy wszelkiego bezpieczeństwa osób i mienia! Wszelką więc zwłokę w uchwaleniu tak ważnéj ustawy, jako na kraj zgubnie działającą uważać musimy.

Z okolic Lwowa 4 grudnia.

Dzienniki krajowe wezwały sejm, aby zaraz z góry wybrał komisję petycyjną, gminną, propinacyjną, budżetową, prawniczą i administracyjną. Dobrzeby było, gdyby tak się stało i gdyby sejm zajął się gorliwie sprawami wewnętrznemi kraju.

Sejm nasz wszakże nie będzie mieć czasu do długich i gruntowniejszych rozpraw, przeto dobrzeby się stało, gdyby wszelkie tyczące się wyżéj wspomnianych przedmiotów przedłożenia wydziału krajowego *en bloc* przez naszych posłów przyjmowane były, jak to *Kraj* chce, a na co opinja publiczna kompletnie się zgadza, choćby w czém gdzie małe usterki były; bo czy jest co doskonałego do dziś na ziemi z pomysłów i dzieł ludzkich, któremuby się jeszcze coś zarzucić nie znalazło? Co wydział krajowy przedłoży? nie przesądzamy — i może, nim to, o czém się teraz pisze, wydrukowaném zostanie, już to się w sejmie wytoczy; mimo to jednakowoż pozwalamy sebie przypomnieć następujące uwagi:

Dziennikarstwo krajowe dość dobitnie przedstawiało potrzebę oświaty ludu, bezpieczeństwa publicznego, trzeźwości ludu, reformy sądów powiatowych. Te głosy na sejmie nie powinny pozostać bez echa. Niech mi jednak wolno będzie streścić pokrótce te *desideria* ogółu, których zaspokojenia od sejmu się spodziewa:

1. Szkół po wsiach do dziś tak jak niema, a gdzie jaka jest, to ta znajduje się po największéj części w ręku nieudolnego organisty albo diaka, którzy kumulują obowiązki tegoż z nauczycielstwem, pisarstwem, rolnictwem, lokajstwem u ks. proboszcza itp. Właściwych nauczycieli specjalnie nauczycielstwu się oddających i od proboszcza lub chłopstwa niezawistnych, mało gdzie jest. Czas już, aby szkoła ludowa wyzwoloną była od tych wpływów szkodliwych. Nauka świecka, do któréj powinne być przymuszane także żydowskie dzieci w gminie wiejskiéj, od religijnéj powinna być odrębną; proboszcz lub wikary tylko naukę religji dawać powinni, a organista w kościele, diak w cerkwi śpiewać. Lud powinien się przez szkoły wykształcić na rozumnych i nie przesądnych rolników, rzemieślników, wyrobników i przemysłowców, aby jak najprędzéj przyjść do dobrego bytu.

2. Rabunki, napady, kradzieże koni, wypasanie plonów itp., jest to po wsiach na porządku dziennym. W wielu miejscach złodziéj jest *grata persona.* O tém nieustannie z kraju dziennikom się donosi, a c. k. starostwa mają o tém dowodne przekonanie. Policja w gminie powinna być zaprowadzoną, ale osobne urzędy policyjne, powiatowe czy okręgowe nie przyniosą nic dobrego, bo taką instytucją odnowiłoby się poniekąd dawne sądownictwo policyjne (mandatarjaty), które pod każdym względem rozkrzewiało niemoralność publiczną i szkodę przynosiło. Jak doświadczenie nas poucza, to tylko zlanie gminy dworskiéj z wsiową złemu publicznemu najlepiéjby zaradziło, bo tylko w takiéj spójni lud wiejski miałby moralne i materjalne wsparcie, otuchę, radę i obronę itd. itd., co wszystko dziś sam w sobie, w własnéj nieporadności szukać musi, na czém szkoduje i większy właściciel i cały kraj, co łatwo dowieść.

3. Opieka sądownicza nad ludem wiejskim, aby ten przez lichwiarzy nie był wyzyskiwanym i wywłaszczanym, jest koniecznie potrzebną. Do dziś pijacy i marnotrawcy po wsiach, miasteczkach i miastach u nas nie są uwzględniani jak w innych państwach, n. p. we Francji, Prusiech, Szwajcarji, Szwecji itd. — nie są pod okiem prawa i wolno im wszystko broić, za dziesiątą częć wartości i niżéj przedawać lichwiarzom swoje grunta za przepiłą wódkę, a sądy to wszystko przyjmują, wychodząc z zasady, że każdemu wolno robić z swoją własnością, co mu się podoba; notarjaty dzielnie w tém pomagają. Każdy urząd gminny ostro powinien czuwać, aby się tak nie działo, a sąd urzędu gminnego przedstawienia pod tym względem przyjmować powinien dla obrony wdów i sierot, których taki pijak marnotrawca marnie ginących po sobie zostawia. Dla téj okoliczności powinno być osobne, urzędy gminne i sądowe pod nieubłaganą odpowiedzialnością obowiązujące prawo postanowione.

4. Pijaństwo ludu wiejskiego, mało- i wielkomiejskiego jest ogólne. Niema potrzeby rozwodzić się o skutkach tegoż. Wiemy, że pewna gmina H. w powiecie P. uchwaliła w marcu b. r. ustawę przeciw pijaństwu i tę do rady powiatowéj dla zatwierdzenia podała; że zatwierdzenie onéj dotąd nie nastąpiło, ale jak nas zapewniono, że ją do wydziału krajowego odesłano dla uzyskania tam zatwierdzenia i pochwały dla gminy. Nic jednak dotąd w grudniu o tém nie słychać. Prócz téj gminy H. więcéj także gmin podobne ustawy uchwaliło, o czém, czy wszakże i im odwlokło się urzeczywistnienie onych, nie wiemy. Zdaje się nam także, że rząd na ogólną plagę pijaństwa ludu swoją uwagę zwrócił i że namiestnictwo w początku tego roku do wszystkich starostw wydało rozporządzenie z bardzo trafnemi wnioskami i skazówkami, aby te pod tym względem objawiły swe zdania, mając na oku owe skazówki (co do wyjaśnienia rozmiarów pijaństwa, źródła tegoż, sposobów zaradzenia, odnośnych wzorów prawodawstwa pruskiego, francuzkiego itp.) i zasięgnąwszy opinji wydziałów powiatowych, które w téj bezwątpienia żywotnéj dla kraju kwestji podczas swéj dłuższéj działalności miały także sposobność poczynić spostrzeżenia w rozmaitych kierunkach. W téj sprawie zważamy daléj: że gdy oprócz postanowień §§. 523 i 524 kodeksu karnego, z których pierwszy znamionuje pijaństwo, jako wykroczenie tylko w tym wypadku, jeśli kto w stanie opilstwa popełnił zbrodnią, drugi zaś tylko zastarzałe nałogowe pijaństwo za przekroczenie poczytuje, niema w ustawodawstwie austrjackiém żadnych innych przepisów, któreby szerzeniu pijaństwa skutecznie zapobiegały i tamę kładły wynikającym z tegoż zbrodniom, które w Galicji (jak to statystyczne wykazy pouczają) groźne przybrały rozmiary; przeto w skutek petycji dwudziestu kilku wydziałów powiatowych sejm nasz na posiedzeniu 26 listopada 1872 r. uznał konieczną potrzebę takich przepisów; z uwagi jednak, iż wydanie ich należy do kompetencji rady państwa, powziął nad rzeczonemi petycjami następującą uchwałę: „Wzywa się c. k. rząd, ażeby wydaną została ustawa w celu zapobieżenia szerzącemu się coraz bardziéj pijaństwu." To wspominając, jesteśmy ciekawymi wiedzieć, co się daléj w téj sprawie zrobiło, albowiem czas już, aby téj okropnéj pladze, która lud do ostatecznéj nędzy, osobliwie w wschodniéj Galicji sprowadza i interesom państwa pod każdym względem także szkodzi, raz była tama radykalnie położoną, tak przez ustawy przeciw pijaństwu, jakotéż przez lepsze ustawy gminne, przez ludowe szkoły, przez sądową opiekę nad marnotrawcami i przez stosowne kary. Zredagowanie tych ustaw nie wymaga tyle czasu, ile go wymagało zredagowanie ustawy o zniesieniu propinacji sejmowi przedłożyć się mającéj, a co do dyskusji, pewni jesteśmy, że taż równie prędkoby poszła.

Proces Bazaina.

(Dalszy ciąg przesłuchania świadków na trzydziestém posiedzeniu.)

Emil André, lat 45, prefekt departamentu Isére, były podprefekt departamentu Ars sur Moselle, zeznaje: Podczas oblężenia Metzu, miałem stosunki z tą twierdzą. Użyłem w tym celu wachmistrza zbiegłego z Sedanu, nazwiskiem Pannetier, oraz porucznika Archambeau, który raniony pod Gravelotte, leczony był u jednego z mieszkańców Ars sur Moselle. Wysłałem ich przez kanał wodociągowy Gorze, który przez kilka dni był wolny. Wzięli oni depeszę z Tours, przyniesioną mi przez emisarjusza w podeszwie trzewika. Mam odpis téj depeszy.

P. Czy możesz pan ją przedstawić sądowi?

O. Oto ona, tylko że jest cyfrowana.

P. Podobno były ogromne zapasy żywności w Ars sur Moselle?

O. W istocie zapasy bardzo znaczne.

P. Czy były pod strzałami armatniemi fortów Metzu?

O. Tak, pod strzałami armatniemi fortu Saint Julien. Bomby sięgały do Ars.

P. Lachaud. Czy ludzie wysłani do Metz mieli listy świadczące o ich charakterze emisarjuszów?

O. Nie dałem im żadnego kompromitującego papieru, ale za każdym razem dawałem im gazety.

P. I dostali się do Metz?

O. Brygadjer Pannetier dostał się do głównéj kwatery marszałka Bazaina.

Wiktor Pannetier, oficjalista, lat 25.

P. Byłeś pan wachmistrzem saperów?

O. Tak.

P. W ciągu miesiąca września czy dano panu zlecenie do Metz?

O. Uciekłszy z Sedanu przybyłem do Ars sur Moselle, gdzie p. André, podprefekt polecił mi zanieść depeszę do Metz. Wyruszyłem z Ars sur Moselle w nocy i nazajutrz rano dostałem się do Metz. W Bon Saint Martin widziałem się najprzód z oficerem ordynansowym, który zaniósł moją depeszę do marszałka. W pół godziny potém marszałek kazał mię przywołać i rozpytywał o moją podróż. Opowiedziałem mu wszystko com zrobił i com widział od wypadków w Sedanie.

P. A ofiarowałeś się pan zanieść depeszę?

O. Tak.

P. Kiedy przybyłeś pan do Metz?

O. Dnia 16 września.

Izydor Servier, lat 40, inżynier w Metz, zeznaje: Zajmowałem się wysyłaniem emisarjuszów z Metz. Dowiedziawszy się o tém jenerał Coffinières przywołał mię do siebie i powiedział surowym tonem: „Kto pana prosił to robić?" Odpowiedziałem mu, że mając ciągłe stosunki z jenera-

(Dodatek.)

łem Soleille, bom z jego polecenia fabrykował amunicje i robił próby z balonem, sądziłem, że mogę próbować coś dla dobra armji.

Karol Meyer, lat 36, literat, były redaktor główny dziennika „Indèpendant de la Moselle“ zeznaje: Od początku września dzienniki metzeńskie podlegały cenzurze. Codziennie z rana redaktorowie dzienników posyłali korekty do komendanta fortecy, a kapitan sztabu odsyłał je ocenzurowane. Dnia 16 września otrzymałem dzienniki od p. André, podprefekta w Ars sur Moselle, który zarazem przysłał depesze do Metz. Cenzura zabroniła mi przedrukować wiadomości zawartych w tych dziennikach Ilekroć artykuł dziennika mojego zachęcał armję do wytrwałości lub oddawał jej pochwały, artykuł był wykreślony. Jednego dnia otrzymałem korekty pokreślone; cenzura wymazała cały artykuł jednego z moich współpracowników kończący się temi słowy: „Obyśmy nigdy nie usłyszeli haniebnego słówka Kapitulacja!“ Zdumiony wykreśleniem tego artykułu, poszedłem zapytać komendanta o powód, gdy na drodze spotkał mię oficer ordynansowy marszałka, porucznik Bazanié. Opowiedziałem mu, co mnie spotkało. Porucznik odpowiedział: „A co robić, kochany panie? Wojska nie chcą walczyć, trzeba się poddać!“ Myślę, że oficer ten był szczery, ale widać, że otoczenie marszałka Bazaina było bardzo zniechęcone i bardzo nieroztropne.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 6 grudnia.

Wczoraj wieczór o godz. 5 odbył się w sali akademji umiejętności zapowiedziany odczyt dr. Adama Bełcikowskiego, dyrektora gimnazjum żeńskiego, na dochód towarzystwa bratniéj pomocy słuchaczów tutejszego uniwersytetu o „Księciu niezłomnym“ Calderona. Nie byliśmy na odczytach poprzednich, nie wiemy więc jak one wypadły, w każdym razie śmiemy twierdzić, że był to jeden z najprzyjemniejszych wieczorów, jakie publiczność krakowska miała sposobność spędzić w pomienionéj sali. I nic téż dziwnego; na zajęcie bowiem słuchaczów w téj godzinie złożyło się cztery rzeczy: naprzód dobrany temat, znakomita deklamacja p. Rychtera, za którą po każdym ustępie odczytanym hucznemi wynagradzano go oklaskami, daléj przekład a raczéj odtworzenie dramatu przez J. Słowackiego, a wreszcie znany z naśladowania godnéj bezstronności a jędrny poważny sposób wykładu szanownego prelegenta.

Dr. Bełcikowski wspominając o najróżnorodniejszych sądach, jakie krytycy o Calderonie wydali, położył główny nacisk na wyjątkowe stanowisko jego w historji literatury dramatycznéj, dające się wytłumaczyć stanem społeczeństwa, w jakiém tenże żył; a uwzględniwszy je, postawił Calderona, dramaturga *par excelence* katolickiego obok Szekspira, z którym będąc zupełnie różnego kierunku właśnie dla tego, jako jedyny na równi stać może.

Dość licznie zgromadzona publiczność pożegnała prelegenta i deklamatora rzęsistemi oklaskami.

Celem porozumienia się nad wyborami członków do izby handlowo-przemysłowéj, odbędą się dwa posiedzenia, a mianowicie: dla przemysłowców dnia 7 grudnia o godz 4 po południu u p. Ludwika Zieleniewskiego przy ulicy Różanéj (czemu nie w lokalu izby handlowo-przemysłowéj?), zaś dnia 8 grudnia o téj saméj godzinie w biurze izby handlowo-przemysłowéj, przy ulicy św. Rocha naprzeciw jatek rzeźniczych.

Nadesłano nam dzisiaj listę kompromisową kandydatów na członków izby handlowo-przemysłowéj w Krakowie.

Okrąg pierwszy. I. Ze stanu handlowego: Armatys Stan., Deiches Salomon, Epstein Juljusz, Glixelli Wład., Jawornicki Mikołaj, Mendelsburg Albert, Mendelsohn Hirsz, Tarasiewicz Tadeusz.

II. Ze stanu przemysłowego: Baranowski Teodor, Chmurski, Młyny Królewskie (dr. Arnold Rappaport), Zieleniewski.

Okrąg drugi. I. Ze stanu handlowego: Baneth Berl, Grosse Juljusz, Schoenfeld Marek, Kaczmarski J. K., Müldner W., Schwarz Hen.

II. Ze stanu przemysłowego: Baruch Gust., Götz Jan, John Juljusz August, Polityński Karol, Poller Adolf, Stockmar Ernest.

Kulczyk Franciszek z Prądnika wybił wczoraj swemu szwagrowi okna z domu przy ulicy Grodzkiéj, pod l. 63. Policja aresztowała go za ten dowód przyjaźni.

Fliszewski Michał, żebrak, ukradł wczoraj futro wartości zła. 60 z przedpokoju jednego adwokata; a gdy go straż policyjna na Kazimierzu przytrzymała wraz z futrem, powiedział, że je znalazł pod mostem Stradomskim.

Więzienie przytuliskiem.— Wczoraj zgłosił się do policji młody zdrowy wyrobnik z Grzegórzek i przyznawał się dobrowolnie do popełnionéj z drugim wyrobnikiem kradzieży. Ze śledztwa jednak okazało się to zeznanie nieprawdą, a wyrobnik sam otwarcie powiedział, że chciał mieć przez zimę w więzieniu wygodne życie, jakiego niemoże dać mozolna praca.

Kradzież. — Wczoraj wieczorem ukradli trzej chłopcy wielką świnię, i najęli już nawet wóz do jej przewiezienia. Strażnik policyjny jednak przeszkodził temu; jednego z nich Antoniego Motykę z Bujakowa pod Białą wraz z świnią przytrzymał; inni dwaj uciekli.

Łapanowski Ludwik, 15-letni włóczęga został wczoraj na Stradomiu przytrzymany przez ajenta policji Feldmanna, kiedy sprzedawał chłopom pierścionki z rzeszowskiego złota za złote.

Wczoraj najęty przez starą kobietę nieznajomy wyrobnik, ażeby jéj rzeczy, wartości złr. 50 zaniózł na pocztę, w drodze umknął. Ajentom policji Feldmannowi i Feilenowi udało się, w osobie wyrobnika Marcina Pokrzywy z Dziekanowic na Podgórzu wraz z rzeczami przytrzymać. Wymawiał się tem, że myślał, iż miał te rzeczy odnieść na pocztę Podgórską.

W Bremle, w Niemcach, wlazło w nocy trzech młodych żydków, według sądowego dochodzenia z Krakowa pochodzących, do bóżnicy i ukradli z skarbonki dla ubogich 100—120 talarów, poczem zniknęli z miasta.

We Lwowie dzieją sie rzeczy bardzo smutne. Polemika między *Dziennikiem Polskim* a *Gazetą Narodową*, a względnie między ich redaktorami i wydawcami przeniosła się do rady miejskiéj. W radzie utworzyło się stronnictwo przeciwne *Gaz. Nar.* i jéj redaktorom; stronnictwu temu udało się zdekompletować ostatnie posiedzenie rady miejskiéj a raczéj zmusić prezydującego do zamknięcia posiedzenia przez pozostanie w przedpokoju sali radnéj, w któréj zasiadł pan Dobrzański i jego zwolennicy.

Donoszą nam ze Lwowa, że w celu położenia końca tym skandalom, noszą się tam z myślą założenia trzeciego dziennika: czy ten środek prowadzi do celu, wątpimy. Obawiać się należy, że trzeci dziennik we Lwowie stworzy tylko trzecie stronnictwo i pomnoży skandale, bez których jakoś nasze stołeczne miasto żyć nie może.

Dr. Oskar Widman we Lwowie zapowiedział dla pożytku młodzieży akademickiéj trzydzieści odczytów z antropologji i mieć je będzie w tamtejszéj czytelni akademickiéj.

Szef kontroli kolei Karola-Ludwika p. Artur Ehrman posunięty został na wyższy stopień płacy.

Kolej Karola-Ludwika powiększa swe składy w Brodach nowym magazynem, 20 sążni długim.

Wiedeń 4 grudnia. — Stowarzyszenie rękodzielników polskich „Siła“ w Wiedniu urządziło loterję fantową, z któréj czysty dochód przeznaczony jest dla kasy chorych tegoż stowarzyszenia. Przekonani, że doniosłość tak dobroczynnego celu aż nadto jest widoczną, upraszamy wszystkich wspaniałomyślnych obywateli i rodaków o darowanie nam fantów na ten cel, które chociażby i małéj wartości z wdzięcznością przyjmiemy i każdemu dobroczyńcy osobno odbiór takowych pokwitujemy. Losy są prawie we wszystkich stowarzyszeniach rękodzielniczych do nabycia, jako téż i u wielu osób prywatnych, które je przez grzeczność do sprzedaży przyjąć raczyły. Cena losu 25 centów. Główna wygrana w wartości 100 zła., wszystkich wygranych 300. Ciągnienie dnia 27 grudnia r. b. Dla ułatwienia nabycia, chętnie przesyłamy na zamówienia za nadesłaniem gotówki lub pobraniem pocztowém i obowiązujemy się listę wygranych osobom interesowanym po ciągnieniu nadesłać.

Ufni w spaniałomyślność polskich serc szlachetnych, polecamy dobro sprawy naszéj tymże, upraszając o liczny współudział.

Za stowarzyszenie:
Józef Mikulski, przewodniczący.
Za komitet loteryjny:
Józef Buchowiecki, m. p.

(Lokal stowarzyszenia „Siła“ IV. Bezirk, Schleifmühlgasse 12).

Losów na powyższą loterję dostać można także w administracji *Kraju*. *Przyp. Red.*

Wystawa tow. przyjaciół sztuk pięknych w pałacu biskupim przy ulicy Franciszkańskiéj otwarta codziennie od godz. 11 do 4, prócz poniedziałku. Wstęp w niedzielę 10 centów, w dni powszednie 20 centów.

Wiadomości urzędowe.

— Postanowieniem z dnia 5 listopada b. r. nadał cesarz przeniesionęmu na własne żądanie w stały stan spoczynku, a dotychczas pełniącemu służbę przy jeneralnym konsulacie austrjackim w Warszawie wicekonsulowi Antoniemu Niedzielskiemu w uznaniu długoletnich, wiernie i skutecznie pełnionych usług krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

— Minister sprawiedliwości nadał opróżnioną posadę notarjusza w Ustrzykach Solnych kapitanowi-audytorowi załogowęmu w Przemyślu, a opróżnioną posadę notarjusza w Radymnie adjunktowi sądu powiatowego Klemensowi Strumieńskiemu, zajętemu obecnie przy sądzie powiatowym w Peczeniżynie.

— Minister handlu mianował kontrolorów urzędu pocztowego: Filipa Reifenkugla i Jakuba Petaka, starszymi kontrolorami pocztowymi we Lwowie; a kontrolora urzędu pocztowego Franciszka Astleithnera, starszym kontrolorem pocztowym w Krakowie.

Wyciąg z dziennika urzędowego *Gazety Lwowskiéj* z dnia 2 grudnia:

Edykta. Sąd obwodowy w Złoczowie zawiadamia Józefa Granowskiego o nakazie zapłaty 550 i 550 zła. na rzecz Mojżesza Rosenzweiga.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Wiadomości z biura izby handlowo-przemysłowéj krakowskiéj o targu zbożowym:

Andrychów 2 grudnia. — Pszenica 7.15, żyto 5.45, jęczmień 3.90, owies 2.40, ziemniaki 1.85, siano 2, konicz 1.85, słoma 1.10, drzewo twarde 7.50, miękkie 4.50, funt mięsa 20, masła 60 zła.

Biała 2 grudnia. — Pszenica 6.75, żyto 5, jęczmień 4, owies 2.20, kukurydza 7, groch 7, bób 6.50, soczewica 8, proso 9, tatarka 4.50, ziemniaki 1.92, siano 1.70, konicz 2, słoma 1.20—1.50, wełna 70—1.40, drzewo twarde 9.30, miękie 7, funt mięsa $26\frac{1}{2}$, cetnar koniczyny 35, lnu 20, konopi 24 zła., wyrobnik z wiktem 40, bez wiktu 60 centów.

Gorlice 2 grudnia.—Pszenica 5.80—6.40, żyto 4.80—5.20, jęczmień 3.40—3.60, owies 1.60—1.80, ziemniaki 1.70 zła.

Wieliczka 2 grudnia. — Pszenica 6.38 do 6.75, żyto 5, jęczmień 3.60—4, owies 2 do 2.50, groch 6, ziemniaki 1.75, siano 1.50, słoma 1 zła.

Oświęcim 2 listopada. — Pszenica 6.50, żyto 5.50, jęczmień 3.90, owies 2.50, groch 7, bób 4, tatarka 3.50, proso 3, kukurydza 5, ziemniaki 1.40, rzepak 4.50, koniczyna 22 50, siano 1.60, konicz 2.50, słoma 1.35, drzewo twarde 8.80, miękie 6, masa okowity 60, masła 1.70 zła.

Peszt 2 grudnia.—Dowóz pszenicy i obrót słabe, tendencja stała; żyto, jęczmień i owies poszukiwane, płacą po cenach stałych. Płacono za pszenicę na 81 fnt. po 7.45, na 82 ft. po 7.60, na 83 ft. po 7.70, na 84 ft. po 7.80, na 85 ft. po 7.95, na 86 ft. po 8.5, na 87 ft. po 8.15, za 100 ft. cłowych; żyto po 5.65 do 5.75 na 80 ft., jęczmień po 3.80—4 za 70 ft., szmalec po 41.50—42 zła.

Wrocław 2 grudnia.—Płacono za pszenicę w miejscu na 88 ft. po 273 sgr., żyto na 84 f. po 220 sgr., owies na 50 ft. po 168 sgr., rzepak na 150 ft. brutto 240 sgr., oléj $19\frac{1}{2}$ ft. tal., spirytus na 100 Trallesa po $20\frac{1}{2}$—$20\frac{3}{4}$ talarów.

Ks. arcybiskup Ledóchowski skazany znów został dnia 2 b. m. przez sąd poznański w sprawach karnych na 700 talarów grzywny lub 5 miesięcy więzienia za powołanie ks. Poradzewskiego do Trzcinicy w dziekanacie kempńskim.

Teatr.—W niedzielę dnia 7 b. m. komiczna operetka „Orfeusz w piekle.“

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 5 grudnia pogoda, termometr od +3.3 spadł wieczorem na +0.2 R. Barometr opada; rano o 6 dnia 6 stan jego był 329.40, termómetru +1.4 R. Wiatr zachodni.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. *Przyjechali:* Kamilla Lgocka wł. d., z Galicji; Adam Towiański ob. z Wilna; Jan Orłowski ob. z Kalisza; Salomon Blauenthal kup. z Kalwina; Bron. Srednicki ob. z Kongresówki; Juljan von Rowe kapitan wojsk rossyj. z Brzeska; Karol Szeliński ob. z Warszawy; Ignacy Czerkawski obyw. z Podola; Juljan Sandor wł. d. z Książa; Aniela Mazurkiewicz obyw., Ludwik Mazurkiewicz ob., z Kongresówki; Bernard Moszkowicz kup. Serbji.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Stan. Niziołomski z siostrą aptekarz z Łomży; Zofja bar. Hartingh wł. d. z Giebułtowa; Wład. Haller wł. d. z Polanki; Kaz. Haller ob. z Mianocic; Ant. Chałdziński wł. d. z Galicji; Felicja Sozańska wł. d. z Daszawy.

Ostatnie wiadomości.

Dzisiaj sejm lwowski odbywa posiedzenie, na którego porządku dziennym są następujące sprawy:

1) Drugie czytanie sprawozdania wydziału krajowego z projektem do ustawy, zawierającéj dodatek do sejmowéj ordynacji wyborczéj.

2) Sprawozdanie komisji petycyjnéj o petycji Pawulskiego o stały dodatek 100 zła. do pensji i o petycji reprezentacji powiatu Jasielskiego o repartowanie na cały kraj skradzionych z kasy powiatowéj jasielskiej pożyczonych na zapomogę pieniędzy.

Po zamknięciu posiedzenia dzisiejszego posłowie rozjadą się na święta, a większa część posłów, którzy są zarazem delegatami do rady państwa, pospieszą do Wiednia, aby ratować na środowém posiedzeniu izby niższéj poprawkę Mendelsburga.

Regulamin izby niższéj stanowi, że w razie nie zgodzenia się izby wyższéj na jakąś uchwałę izby posłów, prezes o tém przedewszystkiem musi zawiadomić izbę niższą na pełném posiedzeniu, poczém zmiana uchwaloną przez izbę wyższą odesłaną ma być do właściwego wydziału, który dopiéro na najbliższém posiedzeniu nad zmianą tą składa swoje sprawozdanie. W obecnym jednak wypadku centralistyczne dzienniki radzą (a dr. Rechbauer pewnie rad tych usłucha), aby całą sprawę ubić na jednem posiedzeniu i tylko dla pozornego zadośćuczynienia wymogom regulaminu posiedzenie środowe przerwać na chwilę, poczém komisja finansowa ma złożyć raport nad uchwałą izby panów i wnieść przyjęcie poczynionéj przez izbę wyższą zmiany w ustawie zapomogowéj. Centraliści zawsze sobie radzić umieją i zawsze — konstytucyjnie!

Marszałek sejmu czeskiego wezwał posłów czeskich, aby zajęli miejsca swe w sejmie.

Ze Lwowa telegrafują do „Tagblatu“ wiedeńskiego, że minister handlu kazał wstrzymać wypłatę należącéj się jeszcze księciu Leonowi Sapiesze reszty summy kaucyjnéj, złożonéj swego czasu na budowę kolei czerniowiecko-lwowskiéj. Jako powód tego rozporządzenia podaje minister handlu, że stosunki zachodzące między ks. Sapiehą a dyrektorem Herzem wymagają sądowego zbadania. Zostający w śledztwie dyscyplinarném dyrektor kolei Karola Ludwika popadł w melancholję tak, że lekarze sądowi stan jego umysłowy uważają za niezupełnie normalny.

„Telegramy Kraju“

Lwów 6 grudnia. Posiedzenie sejmu. Wniosek względem zmiany ordynacji krajowéj z powodu braku kompletu posłów musiano odroczyć. Nad wiadomym wnioskiem względem kradzieży w kasie powiatowéj jasielskiéj toczyła się długo dyskusja, poczem sprawę odroczono. Następne posiedzenie trzynastego.

Kursa. — Wiedeń 6 grudnia godz. 2.30.— Akcje kredytowe 233.50.—Londyn —.—.— Srebro 108.75. — Dukat —.—.— Lombardy 174.50. — Losy z 1864 r. 133.50. — Akcje franko-austr. 34.—. — Napoleony —.—. — Akcje kolei Karola Ludwika 225.50. — Akcje kolei lwow. czern. 140.—.— Akcje kolei półn. wschodniéj 107.50. — Akcje banku związkow. 16.—.— Oblig. indemn. gal. 74.50. — Akcje banku wied. dla obrotu 109 50. —Akcje anglo banku 138.50.—Akcje kolei rząd. 338.—. — Kolei siedmiogrodz. —.—. — Kolei Rudolfa 161.—. —Tramway —.—. —Banku budowy 60.—. — Akcje kolei wschodniéj 58.—. — Akcje banku anglo węg. 36.—. — Akcje kolei zjedn. 112.50 —Losy tureckie 51.75. —Losy premj. węg. 75.—.—Akcje kolei bogumińskiéj 139.—.—Akcje kolei ces. Elżbiety 222 50. — Akcje kolei półn. zachodn. 201.—. — Akcje franco-hungaria 28.—. — Ogólny bank austr. 35.—.

Usposobienie giełdy: stałe.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Z powodu święta uroczystego, następny numer „Kraju“ wyjdzie we wtorek wieczorem.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 6 grudnia.	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie ..	74	—	76	—
kupon ubiegły ... 045				
5% Listy zastawne galicyjskie	69	75	71	75
kupon ubiegły 172				
5% Listy zastawne galicyjskie	78	25	80	—
kupon ubiegły 215				
5% Listy zastawne polskie serja I..	92	75	94	75
kupon ubiegły 181				
5% Listy zastawne polskie serja II.	91	50	93	50
kupon ubiegły 181				
5% Listy zastawne polskie nowe ...	91	50	93	50
kupon ubiegły 226				
4% Listy likwidacyjne polskie	78	—	79	75
kupon ubiegły ... —05				
6% Listy zastawne banku kip. gal.	—	—	81	50
kupon ubiegły 158				
5% Listy zastawne banku włościań.	—	—	91	—
kupon ubiegły 258				
alic. zakładu kredyt. ziemskiego:				
5½% Listy zast. 36-letnie srebrem.				
6% Listy zast. 36-letnie bankiem.				
6% „ „ „ tnie „				
kcje kolei warszawsko-wiedeńskiéj.	91	50	94	—
„ „ galic. Karola-Ludwika ..	221	—	226	—
„ „ lwowsko-czern.-jaskiéj ..	138	50	143	—
„ banku dla han. i przem. 80 zła.	—	—	—	—
Losy krakowskie na 20 zła.	—	—	24	—
„ 5% (Donau-regulirung)	96	—	99	—
„ premjowe węgierskie	73	—	77	—
„ 3% tureckie 400 franków	50	—	54	—
„ miasta Stanisławowa	—	—	—	—
Srebro nowe austrjackie	107	50	109	50
„ w kuponach	107	25	109	—
„ (obrączkowy rubel)	167	—	170	—
Ruble papierowe rossyjskie	153	—	154	50
Talary pruskie	168	—	170	—
Dukat obrączkowy	5	34	5	46
20-frankówka	9	—	9	14
Rumuńskie obligacje 100 tal.	32	25	34	25
WIEDEN, 5 grudnia.				
Renta austrjacka 5%	70	10	70	20
„ „ w srebrze 5%	70	—	70	10
Losy:				
z roku 1839 całe za 100 zła.	288	—	295	—
„ 1839 ⅕ „ 100 „	243	—	245	—
4% rząd. z r. 1854 za 250 „	96	—	97	—
5% „ „ 1860 całe „ 500 zła. ..	102	10	102	30
5% „ „ 1860 ⅕ „ 100 „ ..	109	25	109	75
Rządowe „ 1864 za 100 zła.	133	—	133	50

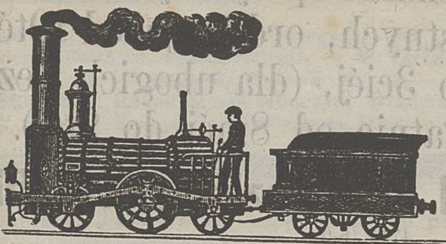
	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Węgierskie poż. prem. na 100 zła....	74	75	75	—
Kredytowe 1860 r. .... „ 100 zł. r. k..	169	50	170	—
Krakowskie .... „ 20 zła...	—	—	—	—
Ofen (Budy) .... „ 40 „	23	50	—	—
Rudolfa .... „ 10 „	12	—	12	50
Salzburga .... „ 20 „	15	50	16	50
Obligacje:				
Indemnizacyjne galicyjskie	74	50	75	—
Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zła	97	25	97	75
Akcje bankowe:				
Anglo-austrjackie ..... za 120 zła.	138	50	139	—
Boden-Credit austrjac. . „ 80 „	—	—	—	—
„ „ węgier. . „ 80 „	48	50	49	50
Franco austrjackie ..... „ 80 „	34	—	34	50
„ węgierskie ..... „ 80 „	28	—	28	50
Galic. banku hipotecz. . „ 200 „	—	—	—	—
„ dla handlu i prz. „ 80 „	—	—	—	—
„ Landebk. Lwów. . „ 200 „	—	—	—	—
Handelsbank wiedeński „ 200 „	62	—	63	—
Interventionsbank ...... „ 80 „	—	—	—	—
Länderbank Verein ...... „ 140 „	107	—	109	—
Nationalbank	989	—	990	—
Unionbank .... za 200 zła.	113	50	114	—
Vereinsbank austrjackie „ 80 „	16	—	16	50
Verkehrsbank .... „ 80 „	108	50	109	—
Wechslerbank wiedeńs. „ 80 „	145	—	148	—
Wechslerstuben Gesel.. „ 80 „	70	—	71	—
Wiener Bank Verein... „ 80 „	48	—	50	—
Akcje kolei:				
Arcyksięcia Albrechta 200 zła.	112	50	113	50
Alföld Fiume .... 200 zła. sr. .	144	—	145	—
Dniestrzańska ...... 200 „ „ ..	—	—	—	—
Elisabeth .... 200 zł. m. k..	224	—	224	50
„ Linz Budw. 200 zła. sr. .	189	—	190	—
Eperies-Tarnow ..... 200 „ ..	105	—	110	—
Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k..	2100		—	—
Gal. Karl Ludwig ... 210 zła. sr...	225	—	225	50
Kaschau Oderberg... 200 zł. m. k..	138	—	138	50
Lemb. Czern. Jassy.. 200 „	140	—	141	—
Rudolfbahn .... 200 „ sr....	163	—	163	50
Siebenbürger I. ..... 200 „ ..	139	—	140	—
Staatsbahn (500 fr.).. 200 „ ..	339	—	340	—
„ II emisji.. 800 „ ..	—	—	—	—
Südbahn (Lombard.). 200 zł. m. k..	176	50	177	—
Theissbahn .... 200 „	197	50	198	—
Tramway wied. ...... 200 „	169	—	171	—
Węg. gal. I. Łupk... 200 „ sr....	—	—	91	—
„ Nordostbahn ... 200 „ ..	108	50	109	—
„ Ostbahn (500 fr.) 200 „ ..	58	25	58	50

Akcje przemysłowe:	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Baugesells. allg. oest. 120	58	25	58	75
„ Wied. .... 100 zł. w. a..	86	75	87	25
Bauverein „ 100 „ „ „ „	23	25	23	70
Kałusza .... 200 „ „ „	—	—	—	—
Masz. wied. .... 200 „ „ „	—	—	—	—
„ lwow. .... 100 „ „ „	—	—	—	—
Parcelacyjne galic.... 100 „ „ „	—	—	—	—
Wied. parcelacyjne... 100 „ „ „	20	—	21	—
Listy zastawne:				
Allg. oest. Bd. Kr. los... 5% zła. sr..	94	50	95	—
„ „ 33 lat los ... 5% ..	82	—	82	50
„ „ gm. 40 ..... „ ..	—	—	—	—
Galic. Banku Hyp..... 6% w. a....	80	—	81	—
„ Banku Włośc. .. 6% „ „ ..	90	—	90	50
Nationalbank .... 5% m. k. ...	—	—	—	—
„ „ .... 5% w. a. ...	91	70	91	90
Węg. tow. kred. ...... 5½% „	81	25	81	75
Obligi pierwszeństwa:				
Arcyks. Albrechta .... 100 w. a. ...	76	25	76	75
Alföld Fiume .... 5% zła. sr..	84	50	—	—
Dniestrzańskie .... 5% „ „ ..	34	—	35	—
Ferd. Nordbahn ...... 5% m. k. ...	90	—	91	—
„ „ „ ...... 5% zła. ...	87	—	88	—
„ „ „ ...... 5% zła. sr...	104	90	105	10
Gal. Kar. Lud. .... 5% „ „ ..	104	25	104	75
„ II. em. .... 5% „	97	—	98	—
„ 1871 III. .... 5% „	96	—	96	50
Kasz. Oderb. .... 5% „	84	—	84	25
Lwów.-Czern.-Jassy:				
„ I 1865 .... 5% sr. w. a..	72	50	72	75
„ II 1867 .... 5% „ „ „	85	—	86	—
„ III 1868 .... 5% „ „ „	73	75	74	25
„ IV 1872 .... 5% „ „ „	—	—	—	—
Mähr. Sch. Central ... 5% „ „ „	50	50	—	—
Siebenbürgen I. ..... 5% sr. w. a..	84	50	85	—
Südbahn (Lombardy). 3% „ „ „	112	—	113	—
Theissbahn .... 5% „ ...	—	—	—	—
Węg.-galic. Łupkow. . 5% „ „ „	72	75	73	—
„ Nordostbh... 300 5% „ „ „	69	30	69	50
„ Ostbahn .... 300 5% „ „ „	64	75	65	—

WARSZAWA, 3 grudnia.	Rrs.	k.	Rsr.	k.
Listy zastawne serji 1 4%	94	50	94	80
„ „ „ 2. 4%	93	25	93	55
kupon ubiegły	1	78 6/9	—	—
„ nowe 5%	92	84	93	15
kupon ubiegły	2	23 5/6	—	—
„ likwidacyjne 4%	79	20	79	50
kupon ubiegły	2	—	—	—

ROZKŁAD JAZDY

wyłącznie uprzyw. kolei półn. cesar. Ferdynanda

ważny od 1go listopada 1873 r.

Odjazd z Wiednia / Przyjazd do	pociąg osobowy z I, II i III klasą	pociąg pospieszn. z I i II klasą	pociąg mieszany z II i IV kl.	poc. miesz z II i IV kl.	pociąg os. z I, II i III k.
	8.— rano.	10.30 przp.	2.— popł.	5.— popł.	8.30 wiecz.
Floridsdorf	8.10 „	10.39 „	2.12 „	5.13 „	8.41 „
Wagram	8.31 „	.	2.45 „	5.46 „	9. 2 noca
Gänserndorf	8.51 „	11.13 „	3.12 „	6.12 wie.	9.22 „
Angern	9.10 „	.	3.36 „	6.36 „	9.41 „
Dürnkrut	9.25 „	11.40 „	3.58 „	6.59 „	9.58 „
Hohenau	9.49 „	.	4.33 „	7.35 „	10.25 „
Lundenburg	10.18 „	12.21 pop.	5.12 „	8.16 „	10.56 „
M. Neudorf	10.42 „	.	5.41 „	8.53 „	11.24 „
Göding	10.57 „	12.55 pop.	5.59 „	9.12 „	11.39 „
Rohatetz	11.11 „	.	6.15 wie.	9.29 „	11.54 „
Bisenz	11.30 „	.	6.40 „	9.54 noca	12.13 „
Hradisch	11.53 „	1.39 „	7. 8 „	10.24 „	12.36 „
Napagedl	12.15 pop.	.	7.33 „	10.51 „	1.— „
Tlumatschau	12.33 „	.	7.56 „	11.17 „	1.19 „
Hullein	12.45 „	2.23 „	8.10 „	11.54 „	1.33 „
Prerau	1. 8 „	2.42 „	8.40 „	12. 8 „	1.58 „
Brodek	1.40 „	3. 5 „	9.16 noca	2.50 „	2.50 „
Ołomuniec	2.11 „	3.28 „	9.44 „	3.25 rano	3.25 rano
Prossnitz	4.34 „	4.34 „	11. 7 „	.	.
Sternberg	4.15 „	4.15 „	.	4.10 „	4.10 „
Leipnik	2.31 „	.	.	12.58 noca	2.42 „
Weisskirchen	2.54 „	3.36 „	.	1.29 „	3. 7 „
Pohl	3.12 „	3.52 „	.	1.55 „	3.26 „
Zauchtl	3.30 „	.	.	2.22 „	3.45 „
Stauding	3.51 „	.	.	2.50 „	4. 6 „
Schönbrunn	4.16 „	4.41 „	.	3.28 rano	4.31 „
Freiheitau	5.14 „	5.14 „	.	5.28 „	5.28 „
Opawa	5.42 „	5.42 „	.	6.10 „	6.10 „
Ostrawa	4.31 „	4.51 „	.	3.45 „	4.51 „
Friedek	5.45 wie.	5.45 wie.	.	6.46 „	6.46 „
Friedland	6.10 „	6.10 „	.	7.29 „	7.29 „
Hruschau	4.40 pop.	.	.	4.— „	5. 1 „
Oderberg	4.50 „	5. 5 pop.	.	4.18 „	5.12 „
Wrocław	10.20 wie.	9.24 wie.	.	11.45 prpł.	11.45 prpł.
Poznań	11. 4 prpł	.	.	4.49 pop.	4.49 pop.
Szczecin	5.12 pop	.	.	.	.
Berlin	8.30 rano	5.15 ran.	.	10.45 wie.	10.45 wie.
Hamburg	3.15 pop.	3.15 pop	.	.	.
Petrowitz	5.57 „	.	.	5. 6 rano	6. 6 rano
Pruchna	6.18 wie	5.54 „	.	5.39 „	6.28 „
Chybi	6.33 „	6. 6 wie	.	6. 2 „	6.44 „
Dziedzice	6.52 „	6.24 „	.	6.33 „	7. 5 „
Bielsk	7.40 „	7.40 „	.	7.41 „	7.41 „
Oświęcim	7.31 „	6.55 „	.	7.30 „	7.45 „
Trzebinia	8.19 „	7.32 „	.	9.13 prpł.	8.32 „
Szczakowa	.	.	.	10.21 „	10.21 prpł.
Granica	.	.	.	11. 6 „	11. 6 „
Mysłowice	.	.	.	11.44 „	11.44 „
Warszawa	.	.	.	8.18 wie.	8.18 wie.
Petersburg	.	.	.	8.— rano	8.— rano
Krzeszowice	8.46 wie.	7.56 wie.	.	10.— prpł.	9. 2 prpł.
Zabierzów	9. 6 „	.	.	10.29 „	9.26 „
Kraków	9.26 „	8.30 „	.	11.— „	9.50 „
Lwów	10.50 prpł	5.57 rano	.	.	9.45 wie
Czerniowce	11.37 wie.	1.33 pop.	.	.	10.40 prpł.
Suczawa	5.46 rano	4.41 „	.	.	3.45 pop
Jassy	1. 3 pop.	9.33 wie.	.	.	.
Podwołoczyska	8.15 wie.	1.29 prpł.	.	.	8.18 rano
Odessa	10.31 noc.	9.11 „	.	.	.

Odjazd z Wiednia / Przyjazd do:	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg pospiesz. z I klasą	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg pospiesz. z I i II klas.
	8.30 rano.	3.— popoł	8.— wiecz	10.50 nocą
Floridsdorf	8.40 „	3.10 „	8.10 „	10.59 „
Wagram	9. 3 „	.	8.33 „	.
Gänserndorf	9.23 „	3.45 „	8.54 „	11.33 .
Marchegg	9.57 „	4.12 „	9.33 „	12. 1 „
Preszburg	11. 7 prpł.	5. 9 „	10.54 „	1. 6 „
Peszt	5.56 wie	10. 5 wie.	6. 6 rano	6.35 rano
Bazias	8.46 rano	.	10.29 wie.	.

Odjazd z Wiednia / Przyjazd do	pociąg osobowy z I, II i III k	pociąg pospiesz. z I i II kl.	poc. osob. z I, II i III k.
	7.10 rano.	1.15 popł.	6.30 wiecz.
Floridsdorf	7.20 „	1.24 „	6.40 „
Wagram	7.42 „	.	7. 3 „
Gänserndorf	8. 1 „	1.55 „	7.24 „
Angern	8.18 „	.	7.43 „
Dürnkrut	8.33 „	.	7.59 „
Hohenau	8.57 „	2.36 „	8.25 „
Lundenburg	9.27 „	2.57 „	8.54 „
Feldsberg	10.26 prpł.	.	10.11 nocą
Nikolsburg	11. 1 „	.	10.51 „
Neusiedl	11.39 „	.	11.34 „
Grussbach	12. 7 pop.	.	12. 8 „
Kostl	9.48 prpł.	.	9.15 wie.
Saitz	10. 2 „	.	9.29 „
Branowitz	10.24 „	.	9.54 „
Rohrbach	10.38 „	3.52 „	10. 9 „
Raigern	10.49 „	.	10.20 „
Mödritz	10.59 „	.	10.31 nocą
Ob. Gerspitz	11. 8 „	.	10.41 „
Berno	11.19 „	4.17 „	10.52 „
Chirlitz	11.44 „	.	11.24 „
Sokolnitz	11.55 „	.	11.38 „
Austerlitz	12. 8 pop	.	11.53 „
Raussnitz	12.20 „	.	12. 8 „
Wischau	12.43 „	.	12.36 „
Eiwanowitz	12.58 „	.	12.52 „
Nezamislitz	1. 9 „	.	1. 4 „
Bedihost	2.17 „	.	2.1 „
Prossnitz	2.29 „	.	2.14 „
Wrbatek	2.50 „	.	2.41 „
Ołomuniec	3.20 „	.	3.12 rano
Sternberg	4.15 „	.	4.10 „
Kojetein	1.30 „	.	1.25 noca
Chropin	1.39 „	.	1.35 „
Prerau	1.57 „	.	1.53 „
Praga	7.41 wie	10.— wie.	7.23 rano
Bodenbach	2.— noca	2.— noca	11.40 prpł.
Drezno	3.50 „	3.50 „	2. 5 pop.
Lipsk	7.— rano	7.— rano	5.31 wie.
Berlin	8.35 „	8.35 wie.	7.55 „
Hamburg	8.— wie.	8.— wie.	5.— rano

Przyjazd do Wiednia.

	pociąg mieszany	pociąg osobowy	pociąg mieszany	pociąg pospiesz.	pociąg osobowy
Z Hamburga, Berlina, Wrocławia, Petersburga, Warszawy, Czerniowiec, Odessy, Krakowa, Trzebini, Oderbergu, Ostrawy, Ołomuńca, Lundenburga.	3.48 ran.	5.5 rano	11.58 prpł.	5.21 pop.	7.19 wiecz.

	pociąg osobowy	pociąg kurjerski	pociąg osobowy	pociąg pospieszn.
Z Pesztu, Preszburga, Marchegg, Gänserndorf.	6.20 rano	2.25 popł.	6.24 wiecz.	

	pociąg osobowy	pociąg kurjerski	pociąg osobowy
Z Hamburga, Berlina, Lipska, Drezna, Bodenbach, Pragi, Berna, Lundenburga.	8.27 rano	4.22 popł.	8.20 wiecz.

Austr. Gresham

Towarzystwo ubezpieczenia na życie i renty w Wiedniu.

Niniejszém mamy zaszczyt oznajmić, że p.

J. S. Gleitzmann

złożył reprezentację naszego towarzystwa na zachodnią Galicję i żeśmy ją powierzyli od 1 listopada 1873 panu

H. MENDELSOHN'OWI

w Krakowie.

Wiedeń 1 listopada 1873 4754(3-3)

Dyrekcya Austr. Gresham.

Dr. med. Karol Goebel

DENTYSTA

Lekarz specyalny chorób ustnych, ordynuje od 10téj do 3ciéj, (dla ubogich bezpłatnie od 8méj do 9téj).

Ul. Franciszkańska N. 151.

4715 (6-6)

Dla rolników

1874

niema tańszego i lepszego czasopisma nad wychodzący od dziesięciu lat popularny ilustrowany tygodnik dla każdego 4759 (1-5)

rocznie 2 zł. a. w. **Der Praktische Landwirth** **rocznie 2 zł. a. w.**

Przedpłatę przyjmuje tylko roczną w ilości 2 zł. a. w. przesłanéj gotówką w liście opłaconym lub przekazem pocztowym z załączeni m dokładnego adresu:

Administration des „Praktischen Landwirthes", Wien, I. Fleischmarkt 6.

2 zł. w. a.

Wykaz

wyciągniętych d. 3 grudnia 1873 w **trzydziestem** losowaniu numerów 5% **losowanych listów zastawnych uprzyw. austr. Banku Narodowego.**

po **5000** fl. Nr. 1262, 1596, 1901, 1934, 2580, 2672, 3033, 3155, 3169, 3437, 3781, 3828, 3849, 3883, 3981, 4272, 4410, 4431, 4548, 4800, 4996.

po **1000** fl. Nr. 2189, 5364, 5538, 5615, 8781, 9060, 9547, 9716, 9829, 10085, 10540, 10628, 10786, 11049, 11266, 11888, 12939, 13021, 13144, 13688, 13881, 13884, 13933, 14728, 16264, 17415, 19114, 19844, 21498, 21792, 21965. 22428, 22498, 22682, 22991, 23371, 23482, 23866, 23921, 24563, 26587, 26622, 2717[illegible], 2719[illegible], 27290, 27425, 28298, 28766, 28776. 29417, 30008, 31203, 31981, 32616, 32624, 33393, 33855, 34500, 34580, 34677, 34746, 34867, 35085, 36453, 37786, 37845, 38610, 38755, 39285, 39489, 4025[illegible], 40669, 40946, 41024, 4140[illegible], 43019, 43097, 43399, 44[illegible]08, 44586, 44974, 45199, 46077, 46097, 46200, 48138, 49295, 49594, 49617, 49671, 50626, 50675, 51467, 51795, 52983, 53549, 53667, 53779, 53849, 54250, 54939, 55649, 55982, 56350, 56366, 56898, 57009, 58419, 58523, 58633, 59188, 59281, 59354, 59531, 60123, 60547, 60582, 61121, 61235, 61246, 62450, 62706, 62882, 64020, 64081, 64223, 65096, 65359, 65464, 66613, 66787, 68555, 68568, 69561, 69946, 70581, 71104, 71113, 71191, 71267, 71613, 71801, 71893, 72276, 72537, 72587, 72640, 73414, 73561, 73870, 74345, 74385, 75106, 76035, 76126, 76202, 76276, 76933, 77059, 77614, 77722, 77723, 77828, 78629, 79332, 79898, 79975, 79981, 80532, 80661, 80919, 81152, 81276, 81354, 81916, 82266, 82623, 82771, 82786, 82831.

po **100** fl. Nr. 115, 1179, 1322, 1410, 1730, 1828, 2001, 2240, 2297, 2361, 2442, 2971, 3064, 4738, 4876, 5035, 5066, 5170, 5728, 5826, 6484, 7110, 7634, 7945, 8272, 8274, 8316, 8319, 8934, 8993, 9704, 9896, 9971, 10836, 11303, 11401, 11507, 12222, 12516, 12790, 12[illegible]27, 13310, 13975, 14703, 15133, 15331, 16309, 16436, 16451, 16487, 16972, 17061, 17228, 17444, 17606, 17899, 18356, 18484, 18670, 19007, 19321, 19815, 19841, 20939, 20992, 21412, 22076, 23019, 23093, 23409, 23640, 23925, 23943, 24980, 25280, 25527, 25641, 25751, 25778, 25944, 26017, 26031, 26038, 26070, 26287, 26724, 26750, 26866, 27075, 27774, 28151, 28347, 28919, 28971, 29666, 29679, 29918, 30111, 30603, 30776, 30777, 30919, 31021, 31105, 31228, 31254, 313[illegible]9, 31642, 31806, 32181, 32340, 32823, 33455, 33769, 33921, 34914, 35767, 36232, 36960, 371[illegible]8, 37892, 38242, 38459, 39923, 40715, 41101, 41388, 41484, 41537, 41704, 42016, 42126, 42317, 42438, 42594, 43640, 43696, 43762, 44477, 44656, 45001, 45576, 45754, 45989, 46192, 46410, 46959, 47682, 47850, 48062,

Wyciągnięte listy zastawne wypłaca hypoteczno-kredytowa kassa Narodowego Banku w Wiedniu. Odsetki od nich ustają dnia 1 stycznia 1874, albo jeżeli odbiór kapitału pierwéj nastąpi, w dniu wypłaty kapitału.

Numera listów zastawnych wyciągniętych w dawniejszych losowaniach nie są jeszcze wypłacone

po **5000** fl. Nr. 1707, 2241.

po **1000** fl. Nr. 6476, 13629, 16407, 18229, 21439, 21966, 24285, 25945, 26406, 26552, 26797, 26907, 28401, 31039, 31286, 31959, 34336, 34364, 34646, 35680, 35798, 38878, 39036, 39900, 39911, 41589, 41930, 43390, 43391, 43600, 45055, 45939, 46614, 47922, 49633, 50205, 50593, 50605, 51492, 51535, 52176, 52689, 53209, 53512, 54548, 54579, 54981, 55325, 56109, 57858, 57867, 58161, 59380, 59546, 60811, 61195, 61899, 62165, 62413, 64341, 65605, 67097, 70188, 70305, 71658, 71693, 72898, 73997, 74274, 74826, 75588, 76189, 78962, 79090.

po **100** fl. Nr. 591, 1812, 2507, 3048, 3073, 3236, 3368, 3413, 3536, 3600, 3638, 4007, 4864, 5150, 5867, 5877, 6136, 6971, 7067, 7969, 7976, 8040, 8118, 8954, 9028, 9294, 9345, 9369, 9710, 9715, 10195, 10223, 10543, 10736, 11201, 11319, 11548, 12297, 12744, 12819, 13226, 13257, 13827, 14293, 14723, 15385, 15679, 17238, 17833, 17884, 18732, 18835, 19482, 19958, 19971, 20039, 20230, 20736, 20932, 21280, 21359, 21989, 22055, 22115, 22418, 22497, 22564, 22590, 22599, 22606, 23111, 24585, 24659, 246[illegible]2, 24957, 25197, 25956, 25961, 26096, 26234, 26462, 26782, 27849, 27927, 28228, 28560, 28803, 28804, 29050, 29214, 29348, 29557, 29678, 30199, 30771, 30912, 31077, 31412, 31436, 31499, 32001, 32517, 32617, 32648, 32853, 33027, 33588, 33787, 33834, 34686, 34777, 35175, 35205, 35266, 35318, 35487, 35493, 35887, 36213, 36219, 36371, 36437, 36650, 36907, 36988, 37346, 37920, 37955, 37995, 38216, 38948, 40261, 40344, 40952, 41642, 41675, 42166, 42392, 42426, 42632, 42709, 42851, 43281, 44484, 44485, 45247, 45376, 45562.

Zarazem zwraca się uwagę, że odsetki od tych niepodjętych listów zastawnych **ustały** w czasie dawniéj oznaczonym, i dla tego Narodowy Bank nie wypłaci odsetkowych kuponów opiewających na późniejsze termina.

Wiedeń 3 grudnia 1870.

Dyrekcya uprzyw. Austr. Banku Narodowego.

Ces. król. uprzyw. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

wydaje we Lwowie

i przez filje

w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu

od dnia 1go lutego 1873 r.

ASSYGNATY KASOWE

5 procentowe płatne za 8 dni po wypowiedzeniu
5½ procentowe płatne za 14 dni po wypowiedzeniu
6 procentowe płatne za 30 dni po wypowiedzeniu
6½ procentowe płatne za 60 dni po wypowiedzeniu
7 procentowe płatne za 90 dni po wypowiedzeniu.

Wszystkie Asygnaty Kasowe przed 1 lutego 1873 w obieg puszczone oprocentowane będą

od dnia 1go lutego 1873

o ½ procent wyżéj z zachowaniem dotychczasowych terminów wypowiedzenia.

Lwów, 20 stycznia 1873. 4436 (-?) **Dyrekcya.**

KANTOR WYMIANY

filii c. k. uprzyw. galic.

AKCYJNEGO BANKU HIPOTECZNEGO

W KRAKOWIE

poleca się Szanownéj Publiczności

do kupna i sprzedaży papierów państwowych, losów, akcyj, prioritetów, listów zastawnych, oraz wszelkich monet po cenach najkorzystniejszych.

Zamiejscowe zlecenia uskuteczniá się odwrotną pocztą. 4177(-26)

Przed oszukaństwem się ostrzega

Z pomiędzy wielu ogłoszeń, szczególnie o zegarkach, niektóre mają na celu, by oszukać mieszkańców na prowincyi. — Niechaj przeto nie kupuje nikt zegarków u ludzi, którzy nie dają dostatecznéj rękojmi. Nabyte u mnie zegarki można zawsze do woli albo zamienić albo zwrócić, **dowód największéj rzetelności.**

Trudno uwierzyć a prawda!

Za 1 zł. 50 cnt. i 1 zł. szwajcar. modny porcelanowy zegarek emaliowany pięknemi krajobrazami lub kwiatami, bardzo ładny a tan pożyteczny dla biednych i bogatych, z poręczeniem na rok.

Za 9, 10 i 11 zł. prawdziwy angiel. srebrny cylinder, z łańcuszkiem z dobrego złota talmi, medalionem, pokrowcem, kluczykiem; poręczeniem na 5 lat i drugiem szkiełkiem. Takie same czasomierze, najlepiéj złocone w ogniu, tylko 12 zł. 50 cnt.

12 i 15 zł. kosztuje praktyczny, dobry remontoar, t. zw. cesarski zegarek, który jest jak najlepszym wyrobem i zaleca się szczególnie lekarzom i duchownym, gdyż niezbite są dowody, że ani na sekundę się nie różnią.

Za 15 i 18 zł. dostanie modny wojskowy zegarek, lekki, ozdobny, gustowny a co najważniejsza, bardzo regularnie idący i bajecznie tani; do tego zegarka otrzyma każdy łańcuszek z naśladowanego srebra z kluczykiem, pokrowcem, medalionem z złota talmi i p ręczeniem na piśmie.

Tylko 12 i 15 zł. srebrny cylinder z kółkiem złotém, mocném krzyształowem szkiełkiem, łańcuszkiem, medalionem z złota talmi i pismem poręczającém.

Tylko 15 albo 20 zł. prawdziwy angielski srebrny zegarek kotwicowy, z plamką, podwójną zakrywką, najpiękniejszemi wyrzynaniami, łańcuszkiem z prawdziwego złota talmi i pismem poręczającém.

Tylko 13 zł. prawdziwy angielski srebrny zegarek i w ogniu złocony czasomierz z łańcuszkiem, medalionem z złota talmi, skórzanym pokrowcem i pismem poręcz.

Tylko 14 zł. taki sam, znacznie większy, z oryentalnym drogoskazem.

Tylko 16 albo 17 zł. prawdziwy angielski remontoar Prince of Wales, najmocniejszy, z krzyształowem szkłem, werkiem niklowym, z prawdziwego dobrego złota talmi; zegarki te nakręca się bez kluczyka; do nich dostaje każdy łańcuszek z złota talmi, medalion i pismo poręczające darmo.

Tylko 13 zł. prawdziwy angielski zegarek z dobrego złota talmi, cylinder teraz najkształtniejszy, z podwójnemi kszyształewemi szkie kami, przez werk zamknięty można widzieć, z łańcuszkiem złota talmi, medalionem i pismem poręczającém.

Tylko 14 albo 17 zł. malutki zegarek damski, z prawdziwego srebra dobrze pozłacany, z łańcuszkiem z prawdziwego złota talmi i pism. poręczającém.

Tylko 18 i 20 zł. prawdziwy angielski najlepiéj w ogniu złocony srebrny czasomierz z podwójną zakrywką, najpiękniéj emaliowany, z łańcuszkiem z prawdziwego złota talmi, medalionem i pismem poręczającém.

Tylko 18 albo 20 i 25 zł. najlepszy srebrny prawdziwy angielski zegarek kotwicowy, na 15 kamieni z łańcuszkiem z najlepszego złota talmi, medalionem skórzanym, pokrowcem i pismem poręczającém.

Tylko 20 i 25 zł. srebrny remontoar, bez kluczyka nakręcany, z łańcuszkiem złota talmi i medalionem.

Tylko 23, 25 i 27 zł. złoty zegarek damski z łańcuszkiem, medalionem i pismem poręczającém.

Tylko 30, 35 i 40 zł. prawdziwy angielski srebrny remontoar, z podwójną zakrywką, poręczeniem i patentem.

Tylko 35, 45 i 50 zł. prawdziwy angielski złoty zegarek kotwicowy z krzyształowém szkiełkiem.

Tylko 60, 75 i 100 zł. dobry złoty remontoar z krzyształowém szkiełkiem, 105 i 115 zł. z podwójną zakrywką.

Tylko 200 do 300 zł. prawdziwy angielski czasomierz z remontoarem, podwójną zakrywką, z krzyształowém szkiełkiem.

Oprócz tego **wszelkie** gdziekolwiek i przez kogokolwiekbądź ogłaszane zegarki taniéj.

Naprawialnia.

Stare zegarki, często drogie pamiątki rodzinne, naprawia się i znowu odnawia. Ceny za naprawę z 5-letniém poręczeniem złr. 1½, 3, 5 do 10.

Listowne zamówienia

wykonuje się **w 24 godzinach za zaliczeniem pocztowém** lub **za przesłaną gotówkę.** Na szczególne żądanie przesyła się także za zaliczeniem pocztowém zegarki i łańcuszki do wyboru i zwraca się pieniądze za zwrócone przedmioty.

Ceny moje są zawsze niższe od najniższych gdzieindziéj, a zawsze moje wymagania stoją na wysokości czasu.

Wszyscy, którzy życzą sobie zamówić nowe zegarki,

Wszyscy, którzy życzą sobie zamienić stare zegarki na nowe, raczą się udać do mojéj firmy

PHILIPP FROMM (4696 4-12)

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstrasse Nr. 9. Wien.

Proszę uważać na adres.

W drukarni „Kraju" pod zarządem St. Gralichowskiego.